

||| månadens epiztel

Epizteln handlar denna gång enbart om spridningen av *Salmonella mbandaka* från en foderfabrik i Uppsala, vilka bekämpningsåtgärder som genomförts och vilka som planeras. Texten är samordnad mellan Jordbruksverket och SVA och sammanställd av Mikael Propst, SVA.

Foderspridning av *Salmonella mbandaka*

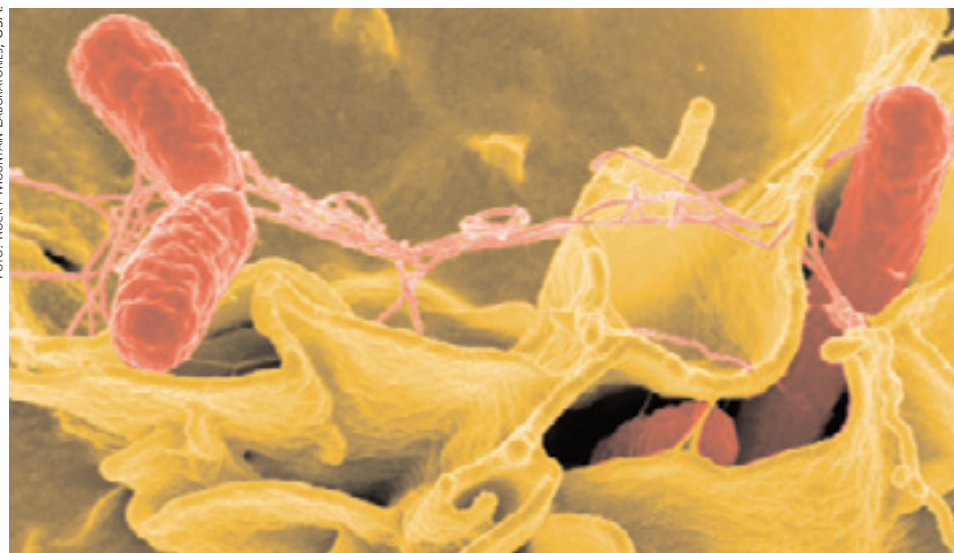
I början av april upptäcktes *Salmonella mbandaka* vid rutinmässig egenkontroll hos foderfabriken Johan Hansson AB i Uppsala. Fyndet gjordes på "oren sida" dvs den del av fabriken som hanterar foderråvaror före värmebehandling. *S mbandaka* är inget ovanligt fynd i foderråvara och fodertillverkaren vidtog åtgärder för att förhindra vidare smittspridning inom fabriken.

Vid uppföljande provtagning återfanns salmonellen även på utlastningsfoder på "ren sida", dvs efter värmebehandlingen. Misstänkt smittat foder hade lämnat fabriken och levererats till gårdar med djur, till underleverantörer och andra foderanläggningar. Alla foderleveranser från Johan Hansson AB stoppades och ett omfattande smittspåringsarbete och provtagningar på gårdar och anläggningar inleddes.

Bekämpningsåtgärder

Efter utredning beslöt Jordbruksverket att allt foder som tillverkats eller levererats efter den 27 mars skulle spåras och återtas av fabrikanten för destruktion. De ca 150 gårdar som köpt foder från foderföretaget under denna riskperiod ska provtas. Detsamma gäller kvarnar och packningsanläggningar som köpt foderråvara från

FOTO: ROCKY MOUNTAIN LABORATORIES, USA.

Salmonellabakterier på cellodling. Vid pressläggningsdatum var 125 av gårdarna provtagna, varav S mbandaka påvisats på fem nötgårdar.

företaget. För att genomföra detta omfattande arbete rent praktiskt upprättade Jordbruksverket och Distriktsveterinärerna en operativ ledningscentral i Fjärdhundra utanför Enköping. Provtagningarna har utförts av Distriktsveterinärerna och vid pressläggningsdatum var

125 av gårdarna provtagna. Löpande uppdatering av provtagningsresultat presenteras länsvis på SVAs hemsida.

Hittills har i smittspårningen *S mbandaka* påvisats på fem nötgårdar. Samtliga svin- och fjäderfäbesättningar aktuella för provtagning är analyserade och negativa.

Uppföljande åtgärder

S mbandaka betraktas som tarmpassant på däggdjur och i likhet med t ex *S cubana* krävs höga smittdoser för att ett djur ska infekteras. Därför krävs det sannolikt inte lika omfattande åtgärder för att få bort smitta med *S mbandaka* från en besättning som för andra vanligare typer av salmonella, utan förhoppningen är att de flesta smittade besättningar självsaneras. Mot denna bakgrund ställer Jordbruksverket till en början inte några krav på särskilda åtgärder i smittade besättningar. Besättningarna

spärras, och för att kontrollera utvecklingen av smittläget genomförs sedan en upprepad provtagning cirka en månad efter första provtagningen. Utifrån resultatet av denna andra provtagning kommer Jordbruksverket sedan att fatta beslut om eventuella krav på förändrade rutiner, stallrengöring eller andra åtgärder i besättningen. ■

■ ■ Telefonnumret till SVAs epizootologjour är 018-67 40 01.

■ ■ Detta nummer kan enbart användas då SVAs växel är stängd, dvs utanför ordinarie arbetstid. Epizootijouren ger råd och hjälp till veterinärer vid misstanke om epizootisjukdom. Provsvar eller allmänna råd kan inte ges på detta nummer.

STARTVAC®
Vaccinskydd mot
mastit:
S. AUREUS
KNS
KOLIFORMER

ATC N01AD06 (2021) & N01AD07
S000000 SPC 17/02/09

Årskontoret: LINDÖRSGATAN 4000A, S-17164 Solna,
185 • 177 70 100 (Svea) Spara. E-mail: skv@skv.se • www.skv.se

MADE IN SWEDEN BY
NORDVACC AB
Box 112, 129 22 Mölndal
SE-221 47 Åd 30.
Fon: 08-447 44 88
E-mail: info@nordvacc.se
Nordvacc.se

